ISNAD

شيوه نامه استناد دهي

ويرايش دوم

www.isnadsistemi.org

ISNAD

شیوه نامه استناد دهي

ویرایش دوم

www.isnadsistemi.org

عنوان

شیوه نامه استناد دهی (ISNAD) ویرایش دوم

عنوان اصلی

İSNAD Atıf Sistemi 2. Edisyon

نام پدیدآور

عبدالله دمیر | Abdullah Demir | 1980 | 0000-0001-7825-6573

مترجم

عبد الجليل الپ کراي | Abdulcelil Alpkıray | 1977 | 0000-0002-4197-1896

صفي الله منتظر | Safiullah Muntazer | 1988 | 0000-0002-0755-7798

عبدالله عبدال | Abdullah Abdal | 1991 | 0000-0001-5861-0790

سید لقمان سادات | Said Luqman Sadat | 1988 | 0000-0001-7955-2323

حبیب دمیر | Habip Demir | 1981 | 0000-0003-4360-3410

قالب نشر

PDF, Web, e-Book

ISBN

978-605-71294-0-6

ناشر

دانشگاه جمهوریت سیواس

آدرس اینترنتی

www.isnadsistemi.org

نوع دسترسی

دسترسی آزاد

پشتیبانی شده توسط

دانشگاه جمهوریت سیواس، مرکز مطالعات مذهبی (DIMER) | دانشگاه جمهوریت سیواس، دانشکده الهیات

پروژه: این کار توسط صندوق تحقیقات علمی دانشگاه جمهوریت سیواس تحت شماره پروژه RGD-015 پشتیبانی می شود.

فهرس ت مطالب

خش دوم

ارجاع دهی در پاورقی

رهنمایی ارجاع‌دهی اِسناد

رهنمایی ارجاع‌دهی اِسناد یک سیستم نوشتاری، استنادی و مرجع‌دهی اکادمیک به زبان ترکی و مستقر در ترکیه بوده که بخاطر استفاده در مطالعات اکادمیک در زمینه علوم اجتماعی و بشری توسعه یافته است. همان طور که مشخص است، استناد به مراجع بر اساس قواعد خاص، هم لازمه دانش علمی و هم رعایت حقوق مالکیت فکری است. منابع مورد استفاده در تهیه یک تحقیق علمی باید در پژوهش ها به طور دقیق و کامل و همراه با مؤلفه های کتابشناختی نوشته شود تا برای سایر محققین قابل دسترسی و بررسی مجدد باشد.

سیستم های ارجاع‌دهی و نشان دادن منابع که امروزه به طور گسترده مورد استفاده قرار می گیرند، از ابتدای قرن بیستم پدیدار شده اند. اولین نسخه از دفترچه راهنمای سبک شیکاگو (The Chicago Manual of Style) در سال ۱۹۰۶ تهیه شد و نسخه هفدهم آن در سال ۲۰۱۷ به فروش رسید. APA، (The Publication Manual of the American Psychological Association) که اولین نسخه آن در سال ۱۹۵۲ مورد استفاده قرار گرفت، نسخه هفتم آن در سال ۲۰۱۹ به بازار رفت. رهنمایی ارجاع‌دهی اِسناد که در اصل به زبان ترکی است، در سال ۲۰۱۸ در پوشش پروژه تحت حمایت دانشگاه جمهوریت سیواس با دریافت نظرات، پیشنهادات و ارزیابی‌های اعضای اکادمیک متخصص در زمینه انتشارات و سردبیران مجلات داوری، توسعه یافت. نگارش و ارجاع مطالعات اکادمیک در زمینه‌های علوم اجتماعی و انسانی مانند انسان‌شناسی، باستان‌شناسی، جغرافیا، زبان و ادبیات، آموزش، فلسفه، فولکلور، حقوق، اقتصاد و علوم اداری، الهیات، روان‌شناسی، هنر، تاریخ هنر، خدمات اجتماعی، جامعه شناسی و تاریخ هدف این است که با اِسناد به یک استاندارد نوشتاری مشترک برسیم.

اِسناد حاوی اصول و قواعد اساسی است که باید در مورد نگارش دانشگاهی و اخلاق انتشار شناخته و اعمال شود مانند: نحوه تعیین عنوان یک مقاله دانشگاهی، چه اطلاعاتی باید در خلاصه گنجانده شود، چگونه مفاهیم کلیدی را انتخاب کنیم، قالب عنوان چگونه باید باشد، چگونه جداول و شکل های موجود در آن را ایجاد کنیم، نام آثار و نویسندگان انگلیسی، عربی و سایر زبان های مورد استفاده در مطالعه را را چگونه بنویسیم، تاریخ و قرون چگونه باید نشان داده شوند، در حیطه اخلاق انتشار باید به کدام چیزها توجه صورت گیرد، نحوه استناد مستقیم یا غیرمستقیم از منابع مورد استفاده، نحوه نوشتن اطلاعات فهرست منابع استناد شده در متن یا پاورقی و نحوه ایجاد کتابنامه.

به لطف افزونه‌های نرم‌افزار ویرایش استناد و منابع اِسناد مانند EndNote، Zotero، Mendeley و RefWorks، کاربران می‌توانند ارجاع‌دهی و استناد را آسان‌تر، سریع‌تر و بدون خطا انجام دهند. راهنمای نگارش اِسناد به زبان های ترکی، انگلیسی، عربی و فارسی تهیه شده و به صورت دسترسی آزاد در سایت www.isnadsistemi.org در دسترس قرار دارد. علاوه بر این، فیلم های آموزشی و سمینارهای پژوهشی و نگارشی دانشگاهی نیز به صورت رایگان در سایت اِسناد موجود است.

دو نسخه اِسناد وجود دارد: اِسناد دارای پاورقی و اِسناد درون متنی. به لطف این جایگزین های ارائه شده، اطلاعات مربوط به منبع ذکر شده را می توان در متن یا در پاورقی نشان داد. به عنوان مثال، در پایان نامه ای که در زمینه روانشناسی تهیه شده است، می توان منبع استفاده شده را در بطن متن به شکل «توکور، ۲۰۲۱، ۵۵» مطابق با اِسناد ارجا ع داد. آثار مورد استفاده در مطالعات تهیه شده در زمینه های مردم شناسی، باستان شناسی، جغرافیا، زبان و ادبیات، فلسفه، فولکلور، حقوق، اقتصاد و علوم اداری، الهیات، موسیقی، روان شناسی، تاریخ هنر، خدمات اجتماعی، جامعه شناسی یا تاریخ در پاورقی به چنین شکل ذکر شده است: «علی بیلگن، تاریخ ترک (آنکارا: انتشارات اوکو اوکوت، ۲۰۲۱)، ۳۲». با این وجود، در مطالعاتی که در آن چه سیستم اِسناد درون متنی وچه اِسناد دارای پاورقی ترجیح داده شده باشد، منابع به یک شکل تذکر یافته است: «نام خانوادگی، نام. نام اثر. محل انتشار: ناشر، تاریخ انتشار (بیلگن، علی. تاریخ ترکی. آنکارا: انتشارات اوکو اوکوت، ۲۰۲۱)». در منابع نوشتن اطلاعات اثر در یک استاندارد معین و تفکیک آن با نقطه (.) باعث می شود تا منابع مورد استفاده در تحقیقات و انتشارات به راحتی به پایگاه های داده منتقل شوند. بنابراین، داده های تمیز به نمایه هایی ارائه می شود که محاسبات کتاب سنجی مانند نرخ استناد و ارزش تأثیر را انجام می دهند. همچنین بر اساس همین ایده است که سیستم های استنادی و ارجاع‌دهی بین المللی مانند APA، Chicago و MLA، نوشتن اطلاعات استنادی در منابع را با جداسازی آنها با نقطه، لازمی می دانند.

استفاده از اِسناد نواقص ناشی از استفاده از ترجمه‌های ترکی سبک‌های استنادی انگلیسی را که تنها با خرید یا اشتراک می‌توانید به متن کامل آن دسترسی داشته باشید، برطرف می کند. همانطور که مشخص است سیستم های استنادی و ارجاع‌دهی مانند APA، MLA و شیکاگو که هر یک محصولات تجاری هستند به دلیل اینکه دسترسی به فرم های چاپی کتاب و متن کامل آنلاین این سبک ها دارای اجرت بوده و به حد کافی نبودنِ مهارت زبان انگلیسی دانش آموزان، در مقاطع تحصیلی دوره متوسط، کارشناسی و کارشناسی ارشد بطور کامل قابل تدریس نمی باشد.

همانطور که بسیاری فکر می کنند، سیستم های استنادی و ارجاع‌دهی مانند APA، MLA و شیکاگو فقط شامل قوانین پاورقی و کتابشناسی نیستند. این سیستم های استناد حاوی تمام قوانین و مشخصاتی است که باید در هنگام نوشتن یک متن دانشگاهی در نظر گرفته شود، از جمله اینکه قالب عنوان یک مقاله دانشگاهی چگونه باید باشد، نحوه استناد غیرمستقیم و مستقیم، نحوه ایجاد جداول و شکل ها. با این حال، این موضوع به اندازه کافی شناخته شده نیست. می توان گفت که تهیه سیستم های مربوطه به زبان انگلیسی و دارای هزینه بودن نسخه های چاپی و دسترسی به متن کامل آنلاین، در این ابهام تاثیر گذار است. به همین ترتیب، رهنمایی ارجاع‌دهی اِسناد نیز حاوی تمامی قوانین لازم برای نگارش دانشگاهی است.

اِسناد؛ علاوه بر منابعی مانند کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌هایی که به طور گسترده در مطالعات آکادمیک به آنها ارجا ع داده می‌شود، حاوی قوانین استناد و مرجع برای ۴۱ نوع داده، از پیام‌های رسانه‌های اجتماعی گرفته تا نوع نُت‌های موسیقی است.

گسترش اِسناد به استانداردسازی نوشتار دانشگاهی در علوم اجتماعی و انسانی کمک می کند و کار نویسندگان را تسهیل می بخشد. علاوه بر این، تمام این نکات ظریفی که در نوشتن یک مقاله دانشگاهی باید در نظر گرفته شود و رعایت شود برای خوانندگان، دانشجویان و محققان به راحتی قابل دسترسی و یادگیری خواهد بود.

خش دوم
ارجاع دهی در پاورقی

۱. قواعد کلی

- اگر نویسندگان یک اثر دو شخص باشد میان نامِ آن دو نویسنده حرف واو (و) به عنوان فاصل میآید.

  مثال: جعفر شعار و حسن انوری، *غمنامه رستم و سهراب* (تهران: شرکت چاپ و انتشارات علمی، ۱۳۷۰)، ۹۲.

> نام-نام خانوادگی نویسنده‌های مانند عمر سیف الدین، احمد جودت پاشا که از هم تشخیص دادن آنها غیر ممکن است در اندنوت (Endnote) پس از نام کامه (،) اضافه گردیده ثبت می‌شود. در زوترو (Zotero) در محل نام آنگونه که هست نوشته می‌شود.
>
> **محل نام اندنوت:** عمر سیف الدین،
> احمد جودت پاشا،
>
> **محل نام و نام خانوادگی زوترو:** عمر سیف الدین
> احمد جودت پاشا

- اگر از عین نویسنده اثر دیگری در عین پاورقی بشکل متوالی بیشتر از یکبار به عنوان مرجع ذکر گردد در آن صورت در قسمت دوم و بعدی در محل «نام و نام خانوادگی نویسنده»، «عین نویسنده» نوشته می‌شود.

  مثال: عبدالحی حبیبی، در چهار سال چی کردیم (کابل: مرکز بین المللی مطبوعات وزارت اطلاعات فرهنگ و توریزم، ۲۰۰۶)، ۵۲. عین نویسنده، جنبش مشروطیت در افغانستان (قم: انتشارات احسان، ۱۳۷۲)، ۲۱.

- در صورتی که تعداد نویسنده سه و یا بیشتر باشد در پاورقی بعد از ذکر نام و نام خانوادگی نویسنده اول، در داخل گیومه «و دیگران» نوشته می‌شود. به همین منوال در منابع بعد از نویسنده ها ذکر نام و نام خانوادگی نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود.

- اگر تعداد ویراستار سه و یا بیشتر باشد در آن صورت در پاورقی بعد از ذکر ویراستار نخست «و دیگران» ذکر می‌گردد. به همین منوال در منابع بعد از ذکر نام و نام خانوادگی ویراستار اول در داخل گیومه «و دیگران» نوشته می‌شود.

- به عنوان قواعد کلی، در پاورقی مشخصات اسمی اثر، با کامه (،) و در منابع با نقطه (.) فاصله داده می‌شود.

- هنگام ارجاع دهی بیشتر از یک اثر، معلومات دو اثر با کامه نقطه دار (؛) از هم جدا می‌گردد.

  مثال: نام خانوادگی نویسنده، نام انتشارات، شماره صفحه؛ نام خانوادگی نویسنده، نام انتشارات، شماره صفحه.

- برای نشان دادن صفحه از حرف اختصاری"ص" استفاده نمیشود.

❖ شماره جلد بدون استفاده از حرف اختصاری «ج» نوشته می‌شود. میان شماره جلد و یا شماره صفحه از خط بر مایل (/) استفاده می‌شود.

مثال: ابوالفضل محمد بن المکرم، *لسان العرب* (بیروت: دارالکتب العلمیه، ۱۴۱۶)، ۱۰/۱۳۴.

در نمایش شماره جلد از اعداد رومی استفاده نمی‌گردد.

☒ استفاده نادرست: /۱۱v ☑ استفاده درست: ۱۱/۵

❖ شماره آثاری که دارای جلدهای متشکل از دو قسم باشد، در داخل قوس ذکر می‌شود.

مثال: *المغنی* ۶ (۲)/۱۲۱.

❖ در ارجاع‌دهی مقاله، میان مجله، جلد و شماره مسلسل خط بر مایل (/) استفاده می‌شود.

مثال: مجله *دیوان* ۱/۲ (سرطان ۱۳۹۹)، ۶۳.

❖ نوبت چاپ اثر بدون استفاده از حرف اختصاری «ن چ» به شکل واضح «چاپ ۸.» نوشته می‌شود. این معلومات در منابع، قبل از ذکر تاریخ چاپ بیان می‌گردد. به شکل «چاپ ۱.» به بیان نخستین چاپ اثر نیاز نیست.

> در نرم آفزارهای مانند اندنوت و زوترو نوبت چاپ تنها با عدد نوشته می‌شود؛ نقطه و افاده چاپ (. چاپ) ذکر نمی‌گردد. آثاری که معلومات چاپی ندارند معلومات «شماره چاپ موجود نیست» ضمیمه نمی‌شود.

مثال: صفار، ابو اسحق ابراهیم الزاهد. *تلخیص الادله القواعد التوحید*. تحقیق. هشام ابراهیم محمود. جلد ۲. قاهره: دارالسلام، ۱۴۳۱/۲۰۱۰.

❖ اسم‌های آثار (کتاب، مجله، دائرة المعارف، لغت‌نامه، آثار خطی، پایان نامه، راپور، روزنامه و امثالهم) با خط بر (*ایتالیک*) نوشته می‌شود. اسم‌های آثار به شکل «عین اثر» و یا «عین نویسنده» ذکر نمی‌گردد. به عوض این، نام اثر را به شکل مناسب مختصر ساخته «عنوان کوتاه (Short Title)» استفاده شود.

مثال استفاده اولی: بخاری، ابوعبدالله محمد بن اسمعیل. *الجامع الصحیح*. نشر. محمد زبیر بن نصر. جلد ۸. بی جا.: دار طوق النجاة، چاپ دوم، ۱۴۲۲/۲۰۱۰.

مثال استفاده دومی: ابو اسحق ابراهیم الزاهد الصفار، تلخیص الأدلة لقواعد التوحید. تحقیق. هشام ابراهیم محمود (قاهره: دارالسلام، ۱۴۳۱/۲۰۱۰)، ۲/۱۴۳.

❖ فصل کتاب، ماده فرهنگ لغت، ماده دائرة المعارف، عنوان مقاله، عنوان اعلامیه، پیام رسانه‌های اجتماعی، نام برنامه‌های تلویزیونی و اثر موسیقی داخل گیومه نوشته می‌شود.

❖ وقتی در منابع، آثاری مانند فصول کتاب، اعلامیه چاپی و ماده دائرة المعارف درج می‌گردد باید دامنه صفحه در آخر نه، بلکه قبل از ذکر معلومات چاپ بیان شود. تنها در اثرهای مانند مقاله، دامنه صفحه در آخر قرار داده می‌شود.

مثال: اکون، عمر فاروق. "علی مصطفی افندی."*دایره‌المعارف ریاست امور دینی ترکیه*". ۲/۴۱۶-۴۱۷. انقره: انتشارات ریاست سازمان امور دینی ترکیه، ۱۹۸۹.

نافع، عتیق الله. « حکم فرزندآوری بوسیله القاح مصنوعی از منظر فقه اسلامی». دیوان ۱/۲ (۱۳۸۹)، ۸۶-۸۹.

- قبل از قوس که در آن معلومات چاپ، جا داده شده است در ارجاع دهی نخست یک اثر، کامه استفاده نمی‌شود.

مثال:

استفاده نادرست: يوسف قرضاوي، مشكلة الفقر و كيف عالجها الإسلام، (بيروت: دار الفكر، ۱۴۲۸)، ۱۷۸.

استفاده درست: يوسف قرضاوي، مشكلة الفقر و كيف عالجها الإسلام (بيروت: دار الفكر، ۱۴۲۸)، ۱۷۸.

- آدرس دسترسی تنها در منابع نوشته می‌شود. نوشتن آن در پاورقی در هنگام صفحه‌آرای نمودن اثر، با دشواری مواجه می‌سازد. بعد از تذکر «دسترسی» دونقطه (:) استفاده نمی‌شود. پس از آدرس دسترسی نقطه گذاشته نمی‌شود. گذاشتن نقطه، سبب می‌گردد تا ارتباط URL (Uniform Resource Loader) (لینک) به هم بخورد.

> - در نرم افزار اندنوت به شکل «محقق»، «ناشر»، «ساده سازی کننده» و «تهیه کننده»، «ویراستار» ثبت می‌شود. در زوترو «سری ویراستار/Series Editor» ثبت می‌شود.
> - در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو شماره جلد و چاپ ثبت گردیده کلمات «جلد» و «x، چاپ» نوشته نمی‌شود. این ها در شابلون قرار می‌گیرد.
> - شماره DOI (شناسه شی دیجیتال Digital Object Identifier) مقاله در کتابخانه اندنوت بدون ضمیمه https://doi.org به شکل ۱۰٫۱۸۵۰۵/cuifd.۱۲۵۸۲ ثبت می‌گردد، پیشوند « https://doi.org در شابلون قرار دارد.

- تاریخ چاپ منابع کلاسیک به شکل هجری قمری/میلادی «۱۱۳۹/۵۳۴» نوشته می‌شود.

مثال: حافظ الدین محمد البزازی، الفتاوی البزازية (بولاق: المكتبة الكبرا الاميرية، ۱۸۹۲/۱۳۱۰)، ۲۴۳.

> - در مطبعه های که معلومات چاپ اثر به گونه هجری/میلادی استفاده شده در نرم افزار اندنوت مشخصات تاریخ به شکل ۲۰۰۱/۱۴۲۲ در محل سال (Year) نوشته می‌شود.

۲. کتاب

۱.۲. کتاب - در صورت که نویسنده نا مشخص و مجهول باشد

در پاورقی اول	*نام کتاب*، ویراستار/ناشر، مترجم (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	*تاریخ سیستان*، ناشر. ملک الشعرا محمد تقی بهار (تهران: چاپخانه فردین و برادر، ۱۳۷۰) ۹۵. *رسائل اخوان الصفا و حلان الوفاء*، ویراستار. بطروص البسطانی (بیروت: بی نا، ۱۳۷۶-۱۳۷۷/۱۹۵۷)، ۱/۴۵.
در پاورقی تکراری	*نام کتاب مختصر*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	*تاریخ سیستان*، ۳۲. *رسائل اخوان الصفا*، ۱/۴۵-۴۶.
در منابع	*نام کتاب*. ویراستار/ناشر، مترجم. جلد. مکان چاپ: انتشارات، مشخصات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	*تاریخ سیستان*. ناشر. ملک الشعرا محمد تقی بهار. تهران: چاپخانه فردین و برادر، ۱۳۷۰. *رسائل اخوان الصفا و حلان الوفاء*. ویراستار. بطروص البسطانی. جلد ۴. بیروت: بی نا. ۱۳۷۶-۱۳۷۷/۱۹۵۷.

۲.۲. کتاب - کتاب که دارای یک مؤلف باشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، نمبر صفحه.
مثال	عبدالقادر عدالت خواه، *حقوق فامیل* (کابل: انتشارات میوند، ۱۳۸۷)، ۲۷۰. عبدالحی حبیبی، *جنبش مشروطیت در افغانستان* (قم: نشر احسان، ۱۳۷۲)، ۶۹.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام مختصر کتاب*، نمبر صفحه.
مثال	عدالت خواه، *حقوق فامیل*، ۲۷. حبیبی، *جنبش مشروطیت در افغانستان*، ۶۹.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. جلد. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	عدالت خواه، عبدالقادر. *حقوق فامیل*. کابل: انتشارات میوند، ۱۳۸۷. حبیبی، عبدالحی. *جنبش مشروطیت در افغانستان*. قم: نشر احسان، ۱۳۷۲

- هنگام ثبت نمودن نام و نام خانوادگی نویسنده در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو به شکل نام خانوادگی، نام ثبت می‌گردد. هنگام ثبت نام نویسنده‌های عرب در محل نام نویسنده «کنیه، نام، اسم نسبتی و لقب نویسنده»، در محل نام خانوادگی نویسنده «نام مشهور نویسنده» نوشته می‌شود.
- اسم نسبتی و یا لقب نویسنده‌های عرب که در آن الف لام (ال-، الر- و امثالهم.)، وجود دارد در منابع در آخر محل نام نوشته می‌شود. مثال: غزالی، ابو حامد محمد ال-، بدین طریق در هنگام استفاده نرم افزارهای اندنوت و زوترو «الف لام» در پاورقی اول به شکل «ابو حامد الغزالی» درج می‌گردد، در منابع قبل از نام مشهوری که در محل نام خانوادگی نوشته شده است بچشم نمی‌خورد. پس از اینکه کار به اتمام رسید می‌توان «الف لام» ها را با دستکاری حذف نمود.

  مثال: نام خانوادگی، نام
  توپال اوغلو، بکیر
  بخاری، ابوعبدالله محمد بن اسمعیل ال-
  غزالی، ابو حامد محمد ال-
  قاضی‌خان، فخرالدین حسن بن منصور الاوزجندی
- وقتی چنین یک مطبعه در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو ثبت می‌شود در محل مثال‌های «شماره جلد/ Number of Volume» و «چاپ/Edition» که با «x» نشان داده شده است با استفاده از اعداد، شماره جلد و نوبت چاپ نوشته می‌شود. نقطه و یا افاده چاپ (x چاپ) درج نمی‌گردد.

۳.۲. کتاب - کتاب که دارای دو مؤلف باشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده نخست - نام و نام خانوادگی نویسنده دوم، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	جعفر شعار - حسن انوری، *غمنامه رستم و سهراب* (تهران: شرکت چاپ و انتشارات علمی، ۱۳۷۰)، ۵۴-۵۸.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده نخست - نام خانوادگی نویسنده دوم، *نام مختصر کتاب*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	جعفر شعار - حسن انوری، *غمنامه رستم و سهراب*، ۶۲.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده نخست، نام نویسنده - نام خانوادگی نویسنده دوم، نام نویسنده. *نام کتاب*. جلد. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	شعار، جعفر - انوری، حسن. *غمنامه رستم و سهراب*، تهران: شرکت چاپ و انتشارات علمی، ۱۳۷۰.

❖ اگر نویسندگان یک اثر دو شخص باشد میان نامِ آن دو نویسنده حرف واو (و) به عنوان فاصل میآید.

۴.۲ کتاب - کتاب که دارای سه مؤلف ویا بیشتر از آن باشد

در پاورقی اول	نام و تخلص نویسنده و دیگران، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	بکیر توپال اوغلو ودیگران، *اساسات عقیده در اسلام* (استانبول: انتشارات دانشکده الهیات دانشگاه مرمره، ۱۹۹۸)، ۲۵.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده و دیگران، *نام کتاب مختصر*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	توپال اوغلو ودیگران، *اساسات عقیده در اسلام*، ۳۶.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده اول ودیگران. *نام کتاب*. جلد. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	توپال اوغلو، بکیر و دیگران. *اساسات عقیده در اسلام*. استانبول: انتشارات دانشکده الهیات دانشگاه مرمره، ۱۹۹۸.

❖ اگر تعداد نویسنده ها در پاروقی سه و یا بیشتر از آن باشد بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همینگونه در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود.

وقتی چنین یک مطبعه در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو ثبت می‌شود در محل مثال‌های «شماره جلد/ Number of Volume» و «چاپ/Edition» که با «x» نشان داده شده است شماره جلد و نوبت چاپ با استفاده از اعداد نوشته می‌شود. نقطه و یا افاده چاپ (x چاپ) درج نمی‌گردد.

۵.۲. کتاب - کتاب که دارای ویراستار باشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی ویراستار (ویراستار)، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	متە کان کاینار (ویراستار)، *تاریخ ترکیه در سال* ۱۹۵۰ (استانبول: انتشارات اِلتیشیم، ۲۰۱۵)، ۷۸. ثریا فاروقی (ویراستار)، *تاریخ ترکیه بین سال های* ۱۶۰۳-۱۸۳۹ (استانبول: انتشارات کتاب، ۲۰۱۱)، ۳/۲۳.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی ویراستار، *نام کتاب مختصر*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	کاینار، *تاریخ ترکیه در سال* ۱۹۵۰، ۶۷. فاروقی، *تاریخ ترکیه بین سال های* ۱۶۰۳-۱۸۳۹، ۲/۲۳-۴۵.
در منابع	نام خانوادگی ویراستار، نام ویراستار (ویراستار). *نام کتاب*. جلد. شهر: انتشارات، جزئیات چاپ. تاریخ نشر.
مثال	فاروقی، ثریا (ویراستار). *تاریخ ترکیه بین سال های* ۱۶۰۳-۱۸۳۹. جلد ۳. استانبول: انتشارات کتاب، چاپ دوم. ۲۰۱۱. کاینار، متە کان (ویراستار). *تاریخ ترکیه در سال ها* ۱۹۵۰. استانبول: انتشارات اِلتیشیم، ۲۰۱۵.

❖ اگر تعداد ویراستارها در پاروقی سه و یا بیشتر از آن باشد بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی ویراستار اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همینگونه در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام ویراستار اول «و دیگران» نوشته می‌شود.

۶.۲. کتاب - کتاب های الکترونیک که در فضای مجازی قرار دارد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب*، (فرمت پخش: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	خواجه بشیر احمد انصاری، *مذهب طالبان* (پی دی اف: بی نا، ۱۳۹۱)، ۵۱. جواد دروازیان و دیگران، *چهل و چهار روایت دیگر از افغانستان* (پی دی اف: انتشارات آرمان شهر، ۱۳۹۵)، ۳۴.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب مختصر*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	انصاری، *مذهب طالبان*، ۹۸. جواد دروازیان و دیگران، *چهل و چهار روایت دیگر از افغانستان*، ۵۹-۶۱.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. فرمت پخش: انتشارات، تاریخ چاپ. آدرس دسترسی.
مثال	انصاری، خواجه بشیر احمد. *مذهب طالبان*. پی دی اف: بی نا، ۱۳۹۱. https://af.farsnews.ir/allnews/news/13940608000546 دروازیان، جواد و دیگران. *چهل و چهار روایت دیگر از افغانستان*. پی دی اف: انتشارات آرمان شهر، ۱۳۹۵. http://openasia.org

هنگام استفاده‌ی نرم افزارهای پردازشگر کلمه مانند مایکروسافت ورد پس از آدرس دسترسی نقطه گذاشته نمی‌شود. گذاشتن نقطه، ممکن است سبب از بین رفتن ارتباطی URL گردد.

۷.۲. کتاب - کتاب های ترجمه شده

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب*، مترجم. نام و نام خانوادگی مترجم (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	هنری ویلسون لیتل فیلد، *تاریخ اروپا از ۱۸۱۵ تا ۱۹۶۱*، مترجم. فریده قرچه داغی صحیحی (تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی)، ۱۳۸۸، ۱۱. سیف الدین یازیجی، *اصول و مبانی دینی*، مترجم. ناصرالدین مظهري (انقره: انتشارات ریاست سازمان امور دینی ترکیه، ۲۰۱۸)، ۶۵.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، ، *نام کتاب مختصر*، نام و نام خانوادگی مترجم. جلد/نمبر صفحه.
مثال	لیتل فیلد، *تاریخ اروپا از ۱۸۱۵ تا ۱۹۶۱*، مترجم. فریده قرچه داغی صحیحی، ۲۳. یازیجی، *اصول و مبانی دینی*، مترجم. ناصرالدین مظهري، ۳۹.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. نام و نام خانوادگی مترجم. جلد. مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ.
مثال	لیتل فیلد، هنری ویلسون. *تاریخ اروپا از ۱۸۱۵ تا ۱۹۶۱*. مترجم. فریده قرچه داغی صحیحی. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۸. یازیجی سیف الدین، *اصول و مبانی دینی*، مترجم. ناصرالدین مظهري. انقره: انتشارات ریاست سازمان امور دینی ترکیه، ۲۰۱۸)، ۶۵.

❖ از اینکه ممکن است برای یک اثر ترجمه‌های متفاوت وجود داشته باشد و می‌شود همه‌ی آن را باهم در یک اثر استفاده کرد بنابرین در ارجاع دهی دومی و پس از آن نام مترجم ذکر می‌گردد.

۸.۰۲ کتاب - کتاب های که دارای ناشر میباشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب*، نشر. نام و نام خانوادگی ناشر (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر.
مثال	تاشکوپروزاده احمد، *مفتاح السعادة ومصباح السیادة فی موضوعات العلوم*، ناشر. عبدالوهاب ابوالنور-کامل کامل بکری (قاهره: دارالکتب الحدیثه، ۱۹۶۸)، ۳/۱۴۲. سعدالدین التفتازانی، *شرح العقائد النسفیة*، ناشر. احمد حجازی السقاء (قاهره: مکتبة الکلیة الازهریة، ۱۴۰۸/۱۹۸۸)، ۴۳.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده *نام کتاب مختصر*، نشر. نام و نام خانوادگی ناشر، جلد/نمبر صفحه.
مثال	تاشکوپروزاده احمد، *مفتاح السعادة*، نشر. عبدالوهاب ابوالنور- کامل کامل بکری، ۲/۱۶۲. تفتازانی، *شرح العقائد*، نشر. احمد حجازی السقاء، ۷۳.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. نشر. نام و نام خانوادگی ناشر. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ هجری/میلادی.
مثال	تاشکوپروزاده احمد. *مفتاح السعادة ومصباح السیادة فی موضوعات العلوم*. نشر. عبدالوهاب ابوالنور-کامل کامل بکری. جلد ۳. قاهره: دارالکتب الحدیثه، چاپ سوم. ۱۹۶۸. تفتازانی، سعدالدین. *شرح العقائد النسفیة*. نشر. احمد حجازی السقاء. قاهره: مکتبة الکلیة الازهریة، ۱۴۰۸/۱۹۸۸.

❖ از اینکه ممکن است برای یک اثر چاپ های مختلف وجود داشته باشد و می‌شود همه‌ی آن را باهم در یک اثر استفاده کرد. بنابرین در ارجاع دهی دومی و پس از آن نام ناشر ذکر می‌گردد.

- هنگام ثبت نمودن نام و نام خانوادگی نویسنده در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو به شکل نام خانوادگی، نام ثبت می‌گردد. هنگام ثبت نام نویسنده‌های عرب در محل نام نویسنده «کنیه نام اسم نسبتی لقب نویسنده»، در محل نام خانوادگی نویسنده «نام مشهور نویسنده» نوشته می‌شود.

  مثال: بخاری، ابو عبد الله محمد بن اسمعیل ال-
  غزالی ابو حامد محمد ال-

- در نرم افزار اندنوت «ناشر» به گونه‌ی «ویراستار/Editor» درج می‌گردد. در زوترو به گونه‌ی «سری ادیتور/Series Editor» درج می‌شود.

۹.۲. کتاب - کتاب های که در آن تحقیق صورت گرفته

یک متن خطی را با استفاده از نسخه های خطی مختلف آن، سعی بر حالت نوشتاری خود نویسنده در آوردن را «تحقیق» گویند. هنگام ارجاع دهی به آثار تحقیق در پژوهش‌های بخش علوم اجتماعی قبل از نام محقق باید «تحقیق» درج گردد. (مثال: ابو اسحاق الصفار، تحقیق الادلة، تحقیق. انجلیکا برودرسن).

در پاورقی اول	نام، نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب*، تحقیق. نام و نام خانوادگی محقق (محل چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/شماره صفحه.
مثال	ابو اسحق ابراهیم الزاهد الصفار، *تلخیص الأدلة لقواعد التوحید*، تحقیق. آنجلیکا برودرسن (بیروت: المعهد الالمانی للابحاث الشرقیة، ۱۴۳۲/۲۰۱۱)، ۳۴/۲.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب مختصر*، تحقیق. نام و نام خانوادگی محقق، جلد/نمبر صفحه.
مثال	صفار، *تلخیص الادله*، تحقیق. آنجلیکا برودرسن، ۵۲/۲.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. تحقیق. نام و نام خانوادگی محقق. محل چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ هجری/میلادی.
مثال	الصفار، ابو اسحق ابراهیم الزاهد. *تلخیص الادله لقواعد التوحید*. تحقیق. آنجلیکا برودرسن. جلد ۲. بیروت: المعهد الالمانی للابحاث الشرقیة، ۱۴۳۲/۲۰۱۱.

- از اینکه ممکن است برای یک اثر تحقیق‌های مختلف وجود داشته باشد و می‌توان همه‌ی آن را باهم در یک اثر استفاده کرد بنابرین در ارجاع دهی دومی و پس از آن نام محقق ذکر می‌گردد.

- اسم نسبتی و یا لقب نویسنده‌های عرب که در آن الف لام (ال-، الر- و امثالهم.)، وجود دارد در منابع در آخر محل نام نوشته می‌شود. مثال: غزالی، ابو حامد محمد ال-، بدین طریق در هنگام استفاده نرم افزارهای اندنوت و زوترو «الف لام» در پاورقی اول به شکل «ابو حامد الغزالی» درج می‌گردد، در منابع قبل از نام مشهوری که در محل نام خانوادگی نوشته شده است بچشم نمی‌خورد. پس از اینکه کار به اتمام رسید می‌توان «الف لام» ها را با دستکاری حذف نمود.
- در نرم افزار اندنوت «محقق» به گونه‌ی «ویراستار/Editor» درج می‌گردد. در زوترو به گونه‌ی «سری ادیتور/Series Editor» درج می‌شود.

۳. فصل کتاب

۱.۳. فصل کتاب - در کتاب که دارای ویراستار است

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "بخشی از کتاب"، ترجمه. مترجم. *نام کتاب*، نام و نام خانوادگی ویراستار (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	اولریش رودولف، "ظهور مکتب ماتریدی"، مترجم. علی دره، *امام ماتریدی و مکتب ماتریدیه*، ویراستار. سونمز قوتلو (انقره: انتشارات کتابیات، ۲۰۰۳)، ۲۹۷.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام بخش کتاب"، جلد/نمبر صفحه.
مثال	رودولف، "ظهور مکتب ماتریدی"، ۲۹۸-۲۹۳.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "بخشی از کتاب". ترجمه. مترجم. *نام کتاب*. نام و نام خانوادگی ویراستار. جلد/دامنه صفحه. مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ.
مثال	رودولف، اولریش. " ظهور مکتب ماتریدی". مترجم. علی دره. *امام ماتریدی و مکتب ماتریدیه*. ویراستار. سونمز قوتلو. ۲۹۵-۲۹۹. انقره: انتشارات کتابیات، ۲۰۰۳.

- همچنان بخش‌های همچون پیشگفتار، تقدیم و ضمیمه ها که در یک کتاب ویرایش شده جا گرفته باشد، به همین شکل منبع‌دهی صورت می گیرد.
- اگر تعداد ویراستار سه و یا بیشتر باشد در آن صورت در پاورقی بعد نام و نام خانوادگی ویراستار نخست «و دیگران» نوشته می‌شود. به همین منوال در منابع بعد از ذکر نام خانوادگی و نام ویراستار نخست، در داخل گیومه «و دیگران» نوشته می‌شود.

۲.۳. بخشی از کتاب - در کتاب های نشر شده

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "بخش کتاب"، *نام کتاب مختصر* ، نام و نام خانوادگی مؤلف (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	هشام ابراهیم محمود، "مقدمه"، *تلخیص الادله لقواعد التوحید*، مؤلف. ابو اسحق ابراهیم الزاهد الصفار (قاهره: دارالسلام، ۱۴۳۱/۲۰۱۰)، ۱/۱۴.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "بخش کتاب"، جلد/نمبر صفحه.
مثال	محمود، "مقدمه"، ۱/۳۴.
در منابع	نام خانوادگی مؤلف بخش کتاب، نام مؤلف. "بخش کتاب". *نام کتاب*. نام و نام خانوادگی نویسنده. جلد/نمبر صفحه. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	محمود، هشام ابراهیم. "مقدمه". *تلخیص الادله لقواعد التوحید*. مؤلف. ابو اسحق ابراهیم الزاهد الصفار. ۱/۵-۴۴. قاهره: دارالسلام، ۱۴۳۱/۲۰۱۰.

❖ مقدمه‌ی که در یک کتاب تحقیق و نشر شده جا گرفته باشد، قسمت‌های تقدیم و ضمیمه‌ها نیز مانند بخشی از کتاب منبع نشان داده می‌شود.

. قرآن کریم

۱.۴. ترجمه قرآن کریم – ترجمه مطبوع

در ارجاع دهی آیات در صورتی که متون آیات درج شود بدون اینکه میان گیومه قرار بگیرد نوشته می‌شود. ترجمه به شکل خط بر مایل (ایتالیک) در داخل گیومه قرار داده شود، شماره سوره و آیه در پاورقی ذکر می‌گردد و به الف لامی که در نام‌های سوره ها وجود دارد توجه صورت گیرد. ترجمه آیه اگر از یک ترجمه قرآن کریم اخذ شده باشد نام مترجمِ ترجمه قرآن کریم، ناشر و معلومات چاپ آن در پاورقی نخست ذکر می‌گردد.

مثال:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُون

"*مؤمنان راستین کسانی هستند که چون یاد خدا به میان آید دل‌هایشان می‌ترسد، و هنگامی که آیات او بر آنان تلاوت گردد بر ایمانشان می‌افزاید، و در هر امور بر پروردگار خود توکل می‌کنند.*"[۱]

[۱] ترجمه قرآن کریم، مترجم. مولانا محمود حسن (بی جا: نشر احسان، بی تا)، الانفال ۲/۸.

[۲] الانفال ۶/۸.

الاحزاب ۱/۳۳ | **در متن انگلیسی:** al-Aḥzāb 33/1.

الجمعه۱/۶۲ | **در متن انگلیسی:** al-Jumuʿa 62/1.

در پاورقی اول	*نام ترجمه*، نام و نام خانوادگی مترجم (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، نام و شماره سوره/شماره آیه.
مثال	ترجمه *قرآن کریم*، مترجم. مولانا محمود حسن (بی جا: نشر احسان، بی تا)، الانفال ۲/۸.
در پاورقی تکراری	نام و شماره سوره/شماره آیه.
مثال	البقره ۱۲/۲.
در منابع	*نام ترجمه*. نام و نام خانوادگی مترجم. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ. تاریخ چاپ.
مثال	ترجمه *قرآن کریم*. مترجم. مولانا محمود حسن. بی جا: نشر احسان، بی تا.

۲.۴. ترجمه - ترجمه های که در وبسایت قرار دارد

در ارجاع دهی آیات در صورتی که متون آیات اضافه شود بدون اینکه میان گیومه قرار بگیرد نوشته می‌شود. ترجمه به شکل خط بر مایل (ایتالیک) در داخل گیومه قرار داده شود، شماره سوره و آیه در پاورقی ذکر می‌گردد و به الف لامی که در نام‌های سوره ها وجود دارد توجه صورت بگیرد. ترجمه آیه اگر از یک وب سایت اخذ شده باشد تاریخ دسترسی وب سایتی که ترجمه آیه در آن قرار دارد در داخل قوس در پاورقی نخست ذکر می‌گردد.

مثال:

> إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُون
> *"مؤمنان راستین کسانی هستند که چون یاد خدا به میان آید دل‌هایشان می‌ترسد، و هنگامی که آیات او بر آنان تلاوت گردد بر ایمانشان می‌افزاید، و در هر امور بر پروردگار خود توکل می‌کنند."*[1]
>
> ---
>
> [1] پارس قرآن (تاریخ بازدید ۱ سرطان ۱۳۹۹)، الانفال ۸/۲.
>
> [2] الانفال ۸/۶.

الاحزاب ۱/۳۳ | **در متن انگلیسی:** al-Aḥzāb 33/1.

الجمعه۱/۶۲ | **در متن انگلیسی:** al-Jumuʿa 62/1.

در پاورقی اول	*نام ترجمه* (دسترسی روز ماه سال)، نام و شماره سوره/شماره آیه.
مثال	*ترجمه خرمشاهی* (۱۹ حمل ۱۳۸۹)، الانفال ۸/۲.
در پاورقی تکراری	نام و شماره سوره/شماره آیه.
مثال	البقره ۲/۱۲. الجمعه۱/۶۲
در منابع	*نام ترجمه*. دسترسی روز ماه سال. صفحه اصلی وب سایت
مثال	*ترجمه خرمشاهی*. ۱۹ حمل ۱۳۸۹. http://www.parsquran.com

- از ترجمه‌های که توسط شخص و یا نهادها به نشر می‌رسد، صفحات وب سازمانی و وب سایت‌های مورد اعتمادی که دارای اشتباهات علمی و یا ناقض حق تالیف نیست، می توان استفاده کرد. به آن هم در کارهای اکادمیک استفاده از ترجمه های مطبوع ترجیح نخست باید بود.
- آدرس‌های دسترسی انترنتی انتشارات الکترونیک در پاورقی نه، بلکه تنها در منابع ذکر می‌شود. به هدف مشخص ساختن اقسام نشر اثر در پاورقی پس از نام اثر، تاریخ بازدید داخل قوس نوشته می‌شود.

۵. کتب مقدس/تورات و انجیل

۱.۵. کتب مقدس/تورات و انجیل - مطبوع

هنگام ارجاع دهی از بخش‌های کتب مقدس معلومات چاپ اثر مورد استفاده در ارجاع نخست آن در پاورقی ذکر می گردد.

در پاورقی اول	*نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ)، نام و نمبر باب/نمبر جمله.
مثال	*کتاب مقدس* (استانبول: شرکت کتاب مقدس، چاپ ۶، ۲۰۰۳)، پیدایش ۱۲/۱.
در پاورقی تکراری	نام و نمبر باب/نمبر جمله.
مثال	پیدایش ۱۲/۱.
در منابع	*نام کتاب*. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	*نام کتاب مختصر*. استانبول: شرکت کتاب مقدس. چاپ ۶. ۲۰۰۳.

- پس از آدرس دسترسی نقطه گذاشته نمی‌شود. گذاشتن نقطه، ممکن است سبب از بین رفتن ارتباطی URL گردد.

۶. منابع احادیث

۱.۶. حدیث («نام کتاب»، روش شماره‌دهی باب)

در صورتی که از کتاب‌های حدیث صحیح بخاری، ابو داود، إبن ماجه، ترمذی، نسائی و دارمی ارجاع صورت بگیرد در پاورقی نخست معلومات چاپ و پس از آن "نام کتاب" و شماره باب ذکر می‌شود. در صورت نیاز شماره حدیث را نیز می‌توان در داخل قوس نوشته کرد.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مؤلف، *نام کتاب حدیث*، نام و نام خانوادگی ناشر (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، "نام کتاب"، نمبر باب (نمبر حدیث).
مثال	ابوعبدالله محمد بن اسمعیل البخاری، *الجامع الصحیح*، ناشر. محمد زبیر بن نصر (بی جا: دار طوق النجاة، ۱۴۲۲/۲۰۰۱)، "مناقب"، ۲۴ (۳۴۳۷).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مؤلف، "نام کتاب" نمبر باب (نمبر حدیث).
مثال	بخاری، "مناقب"، ۲۴ (۳۴۳۷).
در منابع	نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. *نام کتاب حدیث*. نام و نام خانوادگی ناشر. جلد. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	بخاری، ابوعبدالله محمد بن اسمعیل. *الجامع الصحیح*. ناشر. محمد زبیر بن نصر. جلد ۸. بی جا: دار طوق النجاة، چاپ دوم، ۱۴۲۲/۲۰۰۱.

- هنگام ثبت نمودن نام نویسنده در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو به شکل نام خانوادگی، نام ثبت می‌گردد. هنگام ثبت نمودن نام نویسنده‌های عرب در محل نام نویسنده «کنیه، نام، اسم نسبتی لقب نویسنده»، در محل نام خانوادگی «نام مشهور نویسنده» نوشته می‌شود.

  مثال: نام خانوادگی، نام

  غزالی، ابو حامد محمد ال-

  قاضی‌خان، فخرالدین حسن بن منصور الاوزجندی
- هنگام ارجاع دهی در نرم آفزارهای مانند اندنوت و زوترو در محل «شماره صفحه»، «نام کتاب» و شماره باب با دست نوشته می‌شود. لازم نیست نام های کتاب بطور جداگانه در نرم افزار ثبت گردد. وقتی بر حدیث واحد بار دوم رجوع صورت گیرد نرم افزارها به گونه‌ی اتوماتیک قسمت نام مشهور نویسنده را در پاورقی به وجود می‌آورد؛ به شکل نام کتاب و شماره باب «مناقب»، ۲۴ شماره صفحه با دست نوشته می‌شود. در نتیجه معلومات پاورقی به گونه‌ی بخاری، «مناقب»، ۲۴ نوشته می‌شود.
- در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو وقتی چنین یک انتشارات ثبت می‌شود در آن صورت در محل مثال‌های «شماره جلد/Number of Volume» و «چاپ/Edition» که با «x» نشان داده شده است با استفاده از اعداد، شماره جلد و نوبت چاپ نوشته می‌شود.

۲.۶. حدیث («نام کتاب»، روش شماره‌دهی حدیث)

در صورتی که از صحیح مسلم و موطأ امام مالک استفاده صورت بگیرد در پاورقی نخست معلومات چاپ و پس از آن "نام کتاب" و شماره حدیث ذکر می‌شود. پس از شماره حدیث در داخل قوس شماره جلد و صفحه نیز نوشته می‌شود.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مؤلف، *نام کتاب حدیث*، نام و نام خانوادگی ناشر. (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، "نام کتاب"، نمبر حدیث.
مثال	ابوالحسین مسلم بن حجاج مسلم، *الجامع الصحیح*، ناشر. محمد فواد عبدالباقی (قاهره: بی نا، ۱۹۵۵-۵۶/۱۳۷۴-۷۵)، "تجارت"، ۴۵. ابو عبدالله مالک بن انس الاصبحی امام مالک، المؤطا، ناشر. عبداالوهاب عبدالطیف (قاهره: بی نا، ۱۹۶۲/۱۳۸۲)، "صدقه"، ۱۲.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مؤلف، "نام کتاب"، نمبر حدیث.
مثال	مسلم، "تجارت"، ۴۵. امام مالک، «صدقه»، ۱۲.
در منابع	نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. *نام کتاب حدیث*. نام و نام خانوادگی ناشر. جلد. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	مسلم، ابوالحسین مسلم بن حجاج. *الجامع الصحیح*. ناشر. محمد فواد عبدالباقی. قاهره: بی نا، ۱۹۵۵-۵۶/۱۳۷۴-۷۵.

- هنگام ثبت نمودن نام نویسنده در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو به شکل نام خانوادگی، نام ثبت می گردد. هنگام ثبت نمودن نام نویسنده‌های عرب در محل نام نویسنده «کنیه، نام، اسم نسبتی و لقب نویسنده»، در محل نام خانوادگی «نام مشهور نویسنده» نوشته می‌شود.

  مثال: قاضی‌خان، فخرالدین حسن بن منصور الاوزجندی

- هنگام ارجاع دهی در نرم آفزارهای مانند اندنوت و زوترو در محل «شماره صفحه»، «نام کتاب» و شماره حدیث با دست نوشته می‌شود. لازم نیست نام های کتاب بطور جداگانه ثبت گردد. وقتی بر حدیث واحد بار دوم ارجاع صورت گیرد نرم افزارها به گونه‌ی اتوماتیک قسمت نام مشهور نویسنده را در پاورقی به وجود می‌آورد؛ به شکل نام کتاب و شماره حدیث «تجارت»، ۴۵ شماره صفحه مثل اینکه نوشته می‌شود با دست نوشته می‌شود. در نتیجه، معلومات پاورقی به گونه‌ی مسلم، «تجارت»، ۴۵ نوشته می‌شود.
- در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو وقتی اینگونه یک مطبعه ثبت می‌شود در آن صورت در محل مثال‌های «شماره جلد/Number of Volume» و «چاپ/Edition» که با «x» نشان داده شده است با استفاده از اعداد، شماره جلد و نوبت چاپ نوشته می‌شود.

۳.۶. حدیث (روش شماره‌دهی جلد/صفحه)

در ارجاع دهی خارج از کتب ستة و موطای امام مالک در کتب دیگر حدیث و مسانید، جلد و شماره صفحه ذکر می‌شود. جلد با ارقام رومی نشان داده نمیشود. شماره جلد و صفحه با خط مایل (۱۳/۵) جدا می‌شود. نوشتن شماره حدیث مانند کتب ستة الزامی نیست. در صورت نیاز نویسنده می‌تواند بعد از شماره صفحه داخل قوس شماره حدیث را ذکر نماید.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مؤلف، *نام کتاب حدیث* ، نام و نام خانوادگی ناشر. (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل الشیبانی احمد بن حنبل، *المسند*، ناشر. ابو حاجر محمد سید بسیونی (بیروت: بی نا، ۱۴۰۵/۱۹۸۵)، ۲۸۹/۴ (۸۷۱۶).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مؤلف، *نام کتاب حدیث مختصر*، جلد/نمبر صفحه.
مثال	احمد بن حنبل، *المسند*، ۲۸۹/۴.
در منابع	نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. *نام کتاب حدیث*. نام و نام خانوادگی ناشر. جلد. مکان چاپ. انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	احمد بن حنبل، ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل الشیبانی. *المسند*. ناشر. ابو حاجر محمد سید بسیونی. بیروت: بی نا، ۱۴۰۵/۱۹۸۵.

۷. اثر خطی (دست نویس)

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مؤلف، *نام اثر مخطوط* (نام شهر که در آن کتابخانه واقع است: نام کتابخانه. نام مجموعه، نمبر قید)، نمبر ورق.
مثال	ابو شکور محمد بن عبد السید السالمی الکشی، *التمهید فی بیان التوحید* (استانبول: کتابخانه سلیمانیه، شهید علی، ۱۱۵۳)، ۷۷ ب.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مؤلف، *نام اثر مخطوط مختصر* (نام مجموعه، نمبر قید)، نمبر ورق.
مثال	کشی، *التمهید* (شهید علی، ۱۱۵۳)، ۷۷ ب.
در منابع	نام خانوادگی مؤلف، نام مؤلف. *نام اثر مخطوط*. نام شهر که در آن کتابخانه واقع است: نام کتابخانه. نام مجموعه، نمبر قید، محدوده ورق، آدرس دسترسی.
مثال	کشی، ابو شکور محمد بن عبد السید السالمی. *التمهید فی بیان التوحید*. استانبول: کتابخانه سلیمانیه، شهید علی، ۱۱۵۳، ۱ الف-۲۱۷ ب.

- از اینکه ممکن است نسخه‌های اثر خطی در کتابخانه‌های مختلف وجود داشته باشد و می‌شود از نسخه‌های بیشتر آن در یک اثر استفاده کرد بنابرین در ارجاع دهی دومی و پس از آن شماره کلکسیون و ثبت را باید ذکر کرد.
- قبل از شماره ورق از حروف اختصاری «ور» استفاده نمی‌شود.

> در هنگام ثبت چنین یک نشریه در نرم افزار زوترو، در محل شماره صفحه «نام کتابخانه» آرشیو، «نام کلکسیون»، مکان آن در آرشیو، «شماره ثبت» شماره مکان و «شماره ورق» درج می‌گردد.

۸. اسناد آرشیف/آرشیو

در آرشیو عثمانی (BOA)، آرشیو عثمانی در نهاد دولتی نخست وزیری) که متعلق به دوره‌ی از تاسیس دولت عثمانی تا تاسیس جمهوریت ترکیه است، مکاتبات میان سازمان‌های دولتی عثمانی با مرکز و نواحی آن دوره موجود است. در آرشیو جمهوریت اسناد متعلق به دوره مبارزه ملی، دولت‌های پارلمانی و جمهوریت گنجانده شده است. نام اختصاری دفترها متناسب با کودهای که وزارت آرشیو دولت مشخص ساخته نوشته می شود. کودها را می‌توان از طریق رهنمایی آرشیو عثمانی در نهاد نخست وزیری به دست آورد.

نام دفتر	کود دفتر/کود فون
دفترهای مهمه‌ی عساکر	A.DVNS.ASK.MHM.d

در پاورقی اول	نام آرشیف، (نام مختصر آرشیف)، *نام دفتر [نمبر کود دفتر]*، نمبر ورق.
مثال	آرشیف عثمانی (BOA)، *اسناد دولت های خارجی [A.DVN.DVE]*، نمبر. ۹۷۶، ۶۱. .Osmanlı Arşivi (BOA), *Düvel-i Ecnebiye Belgeleri [A.DVN.DVE]*, No. 976, 61
در پاورقی تکراری	نام مختصر آرشیف، *نمبر کود دفتر*، نمبر ورق.
مثال	(BOA)، *A.DVN.DVE*، نمبر. ۹۷۶، ۶۱ب. .BOA, *A.DVN.DVE*, No. 976, 61b
در منابع	نام مختصر آرشیف، نام آرشیف. *نام دفتر [نمبر کود دفتر]*، نمبر ورق. آدرس دسترسی.
مثال	(BOA)، آرشیف عثمانی. *اسناد دولت های خارجی [A.DVN.DVE]*. نمبر. ۹۷۶. آدرس دسترسی. BOA, Osmanlı Arşivi. *Düvel-i Ecnebiye Belgeleri [A.DVN.DVE]*. No. 976. https://katalog.devletarsivleri.gov.tr

هنگام درج اینگونه یک نشریه در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو در محل «عنوان اثر/Title»، نام کتاب/دفتر در محل «عنوان کوتاه/Short Title» کود کتاب/دفتر درج می‌شود.

۹. سجل قضایی

۹.۱. سجل قضایی - مطبوع

در پاورقی اول	*نام راپور (سال)*، نام و نام خانوادگی تهیه کننده (مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ)، جلد/محدوده صفحه.
مثال	*راپور نمبر ۹۰ محکمه غلطه (۱۰۷۳-۱۰۷۴/۱۶۶۳)*، تهیه کننده. فوآت رجب و صالح قهریمان (استانبول: انتشارات ایسام، ۲۰۱۱)، ۵۱. *Galata Mahkemesi 90 Numaralı Sicil (۱۰۷۳-۱۰۷۴/۱۶۶۳)*, haz. Fuat Recep & Salih Kahriman (İstanbul: İSAM Yayınları, 2012), 51.
در پاورقی تکراری	*نام راپور*، جلد/محدوده صفحه.
مثال	*راپور نمبر ۹۰ محکمه غلطه*، ۵۱. *Galata Mahkemesi 90 Numaralı Sicil*, 51.
در منابع	*نام راپور* (سال). نام و نام خانوادگی تهیه کننده. مکان چاپ: انتشارات، جزئیات چاپ، تاریخ چاپ. آدرس دسترسی.
مثال	*راپور نمبر ۹۰ محکمه غلطه (۱۰۷۳-۱۰۷۴/۱۶۶۳)*. تهیه کننده. فوآت رجب و صالح قهریمان. استانبول: انتشارات ایسام، ۲۰۱۱. آدرس دسترسی *Galata Mahkemesi 90 Numaralı Sicil (۱۰۷۳-۱۰۷۴/۱۶۶۳)*. haz. Fuat Recep & Salih Kahriman. İstanbul: İSAM Yayınları, 2012. http://www.kadisicilleri.org/index.php

هنگام درج سجل قضایی چاپ شده در نرم افزارهای مانند اندنوت و زوترو محل نام و نام خانوادگی خالی گذاشته می‌شود. در محل «عنوان اثر/Title» نام ثبت نوشته می‌شود.

۱۰. دائرة المعارف

۱۰.۱. دائرة المعارف – مطبوع

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مؤلف، "نام ماده (عنوان فرعی)"، *نام دائرة المعارف*، نام و نام خانوادگی ویراستار (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، جلد/نمبر صفحه.
مثال	یوسف شوکی یاؤوز، "استدلال (علم کلام)"، *دائرة المعارف ریاست امور دینی ترکیه* (استانبول: انتشارات سازمان امور دینی ترکیه، ۲۰۰۱)، ۲۳/۳۲۵ -۳۲۸. Yusuf Şevki Yavuz, “İstidlâl (Kelâm)”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (İstanbul: TDV Yayınları, 2001), 23/325-328.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مؤلف، "نام ماده"، جلد/نمبر صفحه.
مثال	یاؤوز، "استدلال (علم کلام)"، ۲۳/۳۲۵-۳۲۸. Yavuz, “İstidlâl (Kelâm)”, 23/325-328.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "نام ماده". *نام دائرة المعارف*. نام و نام خانوادگی ویراستار. جلد/صفحه محدوده. مکان چاپ: انتشارات، جزئات چاپ، تاریخ چاپ.
مثال	یاؤوز، یوسف شوکی. "استدلال (علم کلام)". *دائرة المعارف ریاست امور دینی ترکیه*. ۲۳/۳۲۵ - ۳۲۸. استانبول: انتشارات سازمان امور دینی ترکیه، ۲۰۰۱. Yavuz, Yusuf Şevki. “İstidlâl (Kelâm)”. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/325-328. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

❖ اگر تعداد ویراستارها در پاروقی سه و یا بیشتر از آن باشد بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی ویراستار اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همچنان در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام ویراستار نخست«و دیگران» نوشته می‌شود.

۱۱. قاموس و لغت نامه ها

۱.۱۱. قاموس و لغت نامه ها - مطبوع

❖ از یک فرهنگ لغت، یک لغت و یا بیشتر گرفته شود در منابع نام لغات مذکور ذکر نمی‌شود.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "نام ماده"، *نام لغت نامه*، نشر/تحقیق. نام و نام خانوادگی ناشر/تحقیق کننده (محل چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ هجری/میلادی)، جلد/شماره صفحه.
مثال	محمد علی بن علی التهانوی، "دلیل"، *کشاف اصطلاحات الفنون*، ناشر. علی دحروج - عبدالله خالدی (بیروت: مکتبه اللبنان، ۱۹۹۶)، ۷۹۳/۱ - ۷۹۹.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام ماده"، جلد/شماره صفحه.
مثال	تهانوی، "دلیل"، ۷۹۷/۱.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام لغت نامه*. نشر/تحقیق. نام و نام خانوادگی ناشر/تحقیق کننده. مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ هجری/میلادی.
مثال	عبدالباقی، محمد فواد. *المعجم المفهرس لالفاظ القرآن الکریم*. قاهره - بیروت: بی نا، ۱۳۶۴/۱۹۴۵.

❖ مرجع دهی آثار بیوگرافیک نیز مانند فرهنگ لغت صورت می‌گیرد و در منابع ذکر می‌گردد.

۲.۱۱. قاموس و لغت نامه ها – در وبسایت

در پاورقی اول	*نام لغت نامه*، "نام ماده"، (دسترسی روز ماه سال).
مثال	*الآنطولجیا العربیة*، "حدیث"، (دسترسی ۱۱ سرطان ۱۳۹۹).
در پاورقی تکراری	*نام لغت نامه*، "نام ماده".
مثال	*الآنطولجیا العربیة*، "حدیث".
در منابع	*نام لغت نامه*. دسترسی روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	*الآنطولجیا العربیة*. دسترسی ۱۱ سرطان ۱۳۹۹. https://ontology.birzeit.edu

❖ آدرس‌های دسترسی انترنیتی انتشارات الکترونیک در پاورقی نه، بلکه تنها در منابع ذکر می‌شود. به هدف مشخص ساختن اقسام نشر اثر، در پاورقی پس از نام اثر تاریخ بازدید داخل قوس نوشته می‌شود.

❖ از یک فرهنگ لغت، یک لغت و یا بیشتر استفاده شود در منابع نام لغات ذکر نمی‌شود.

۱۲. پایان نامه

۱.۱۲. پایان نامه/پایان نامه لیسانس

در رهنمای مرجع دهی اِسناد به خط مایل نوشته شدن نام های پایان نامه ترجیح داده شده است. برای مشخص ساختن اقسام پایان نامه به عوض «پایان نامه چاپ نشده لیسانس» نوشتن اصطلاح زیر به شکل «پایان نامه لسانس/Undergraduate Thesis» پیش بینی شده است.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه* (شهر: نام دانشگاه، نام دانشکده، پایان نامه لسانس، سال)، شماره صفحه.
مثال	عبدالله عبدال، *برداشت گروه های افراط گرا از حدیث* (استانبول: دانشگاه ۲۹ مایس، دانشکده بین المللی علوم اسلامی و دینی، پایان نامه لسانس، ۲۰۱۷)، ۲۶.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه*، شماره صفحه.
مثال	عبدال، *برداشت گروه های افراط گرا از حدیث*،۲۲.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام پایان نامه*. شهر: نام دانشگاه، نام دانشکده، پایان نامه لسانس، تاریخ.
مثال	عبدال، عبدالله. *برداشت گروه های افراط گرا از حدیث*، استانبول: دانشگاه ۲۹ مایس، دانشکده بین المللی علوم اسلامی و دینی، پایان نامه لسانس، ۲۰۱۷.

۲.۱۲. پایان نامه ماستری/پایان نامه فوق لیسانس

در رهنمای مرجع دهی اِسناد به خط مایل نوشته شدن نام پایان نامه ها ترجیح داده شده است. برای مشخص ساختن اقسام پایان نامه به عوض «پایان نامه چاپ ناشده فوق لیسانس» نوشتن اصطلاح زیر به شکل «پایان نامه فوق لیسانس/Master’s Thesis» پیش بینی شده است.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه* (شهر: نام دانشگاه، نام انستیتوت، پایان نامه ماستری، سال)، شماره صفحه.
مثال	محمد اکرم حکیم، *بررسی "آثارازدواج" در ماده های (۹۸ – ۱۳۰) قانون مدنی افغانستان از دید احکام فقهی ونظریات مجتهدین* (قونیه: دانشگاه نجم الدین اربکان، انسیتوت علوم اجتماعی، پایان نامه ماستری، ۲۰۱۲)، ۳۵.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه*، شماره صفحه.
مثال	حکیم، *بررسی "آثارازدواج" در ماده های (۹۸ – ۱۳۰) قانون مدنی افغانستان از دید احکام فقهی ونظریات مجتهدین*، ۱۵.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام پایان نامه*. شهر: نام دانشگاه، نام انستیتوت، پایان نامه ماستری، تاریخ.
مثال	حکیم، محمد اکرم. بررسی *"آثارازدواج" در ماده های (۹۸ – ۱۳۰) قانون مدنی افغانستان از دید احکام فقهی ونظریات مجتهدین*. قونیه: دانشگاه نجم الدین اربکان، انستیتوت علوم اجتماعی، پایان نامه ماستری، ۲۰۱۲.

۳.۱۲. پایان نامه دکتورا

در رهنمای مرجع دهی اِسناد به خط مایل نوشته شدن نام پایان نامه ها ترجیح داده شده است. برای مشخص ساختن اقسام پایان نامه به عوض «پایان نامه چاپ ناشده دکتورا» نوشتن اصطلاح زیر به شکل «پایان نامه دکتورا/Ph.D. Dissertation » پیش بینی شده است.

در پاورقی اول	نام نویسنده و نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه* (شهر: نام دانشگاه، نام انستیتوت، پایان نامه دکتورا، تاریخ)، شماره صفحه.
مثال	محمد قاسم عبادی، *غزنی یک شهر اسلامی* (قونیه: دانشگاه نجم الدین اربکان، انستیتوت علوم اجتماعی، پایان نامه دکتورا، ۲۰۱۸)، ۷۹.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام پایان نامه*، شماره صفحه.
مثال	عبادی، *غزنی یک شهر اسلامی*، ۷۹.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام پایان نامه*. شهر: نام دانشگاه، نام انستیتوت، پایان نامه ماستری، تاریخ.
مثال	عبادی، محمد قاسم. *غزنی یک شهر اسلامی*. قونیه: دانشگاه نجم الدین اربکان، انستیتوت علوم اجتماعی، پایان نامه دکتورا، ۲۰۱۸.

۱۳. مقاله

۱.۱۳. مقاله - پژوهش (دارای - نویسنده – دارای نویسنده بیشتر)

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، *نام مجله* و شماره جلد/شماره مسلسل، (ماه و سال نشر)، شماره صفحه.
مثال	عتیق الله نافع، "حکم فرزند آوری القاح مصنوعی از نظر فقه اسلامی"، *مجله دیوان* ۲/۱ (سرطان ۱۳۹۹)، ۱۷.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، شماره صفحه.
مثال	نافع، "حکم فرزندآوری بوسیله القاح مصنوعی از منظر فقه اسلامی"، ۹.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "نام مقاله". *نام مجله* و شماره جلد/شماره مسلسل (ماه و سال نشر). شماره دامنه صفحه.
مثال	نافع، عتیق الله. "حکم فرزندآوری بوسیله القاح مصنوعی از منظر فقه اسلامی". *مجله دیوان* ۲/۱ (سرطان ۱۳۹۹): ۱۷ - ۳۲.

- اگر نویسنده یک اثر دو شخص باشد میان نامِ آن دو نویسنده حرف واو (و) به عنوان فاصل میآید.
- اگر تعداد نویسنده ها سه و یا بیشتر از آن باشد در پاروقی بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همچنان در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود.
- قبل و بعد از تذکر دامنه صفحه مقاله، بدون دادن فاصله خط کوتاه (-) استفاده می‌شود.

  مثال: *مجله دیوان* ۲/۱ (سرطان ۱۳۹۹)، ۴۹-۶۵.
- قبل از شماره جلد و نوبت چاپ، حروف اختصاری «ج» و «ص» استفاده نمی‌شود.
- اگر مجله دارای جلد و شماره مسلسل باشد به شکل «نام مجله شماره جلد/شماره مسلسل (ماه، سال)، صفحه» نشان داده می‌شود.

  مثال: *مجله دیوان* ۲/۱ (سرطان ۱۳۹۹)، ۶۳.
- اگر مجله تنها شماره مسلسل استفاده کند در آن صورت به شکل «نام مجله شماره مسلسل (ماه، سال)، صفحه» نشان داده می‌شود.

  مثال: علوم ۳ (سرطان ۱۳۹۷)، ۱۲۰-۱۲۳.
- شماره DOI مقاله در پاورقی ذکر نمی‌شود. نوشتن آن تنها در منابع کافی است.

> در نرم افزار اندنوت شماره DOI مقاله در کتابخانه اندنوت به شکل ۱۰.۱۸۵۰۵/cuifd.۱۲۵۸۲ ثبت می‌شود، از اینکه پیشوند «https://doi.org» در شابلون قرار دارد نوشته نمی‌شود.

- ارجاع دهی مقالاتی که روند ارزیابی‌شان به اتمام رسیده، برای چاپ پذیرفته شده ولی تا هنوز به چاپ نرسیده، معلومات موجود (جلد و شماره مسلسل، شماره صفحه، شماره DOI و امثالهم) نوشته می‌شود. اما پس از نام مجله (در مرحله چاپ) ذکر می‌گردد.

مثال: حکیم، محمد اکرم. «حکمت تعدد زوجات از دیدگاه فقه و قانون». دیوان ۱/۲ (در مرحله چاپ ۹/۸ (۱۳۸۹).

۲.۱۳. مقاله - ترجمه

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، ترجمه. نام و نام خانوادگی مترجم، *نام مجله* و شماره جلد/شماره شماره مسلسل (ماه و سال نشر)، شماره صفحه.
مثال	صلاح الدین پولاد، "نقدهای علمی وارده بر صحیح بخاری"، ترجمه. سید لقمان سادات، *مجله دیوان* ۱/۲ (سرطان ۱۳۹۹)، ۸۳.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، شماره صفحه.
مثال	پولاد، "نقدهای علمی وارده بر صحیح بخاری"، ۳۹.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "نام مقاله". نام و نام خانوادگی مترجم. *نام مجله* و شماره جلد/شماره مسلسل (ماه و سال نشر)، دامنه صفحه. (در صورت موجودیت وب سایت آدرس الکترونیکی مجله تذکر داده شود).
مثال	پولاد، صلاح الدین. "نقدهای علمی وارده بر صحیح بخاری". ترجمه. سید لقمان سادات. *مجله دیوان* ۱/۲ (سرطان ۱۳۹۹): ۸۳-۹۹. https://www.diwan.com.af

- اگر تعداد نویسنده ها سه و یا بیشتر از آن باشد در پاروقی بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همچنان در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود.
- اگر تعداد مترجمین سه و یا بیشتر از آن باشد در پاروقی بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی مترجم اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همچنان در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام مترجم اول «و دیگران» نوشته می‌شود.

> در نرم افزار اندنوت شماره DOI مقاله در کتابخانه اندنوت به شکل ۱۰.۱۸۵۰۵/cuifd.۱۲۵۸۲ ثبت می‌شود، از اینکه پیشوند «https://doi.org» در شابلون قرار دارد نوشته نمی‌شود.

۳.۱۳. مقاله - مقاله های بسیار مشهور

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، نام اثر نشر شده *نام مجله* و شماره جلد/شماره شماره مسلسل (ماه و سال نشر)، شماره صفحه.
مثال	ابراهیم الحلبی، رسالة فی حق أبوی الرسول.......... نشر. قدیر گومبیاز، *بیلیمنامه* ۳۸ (۲۰۱۹)، ۷۶.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، شماره صفحه.
مثال	الحلبی، رسالة فی حق أبوی الرسول، ۷۶.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. «نام مقاله». نام اثر نشر شده. *نام مجله* و شماره جلد/شماره شماره مسلسل (ماه و سال نشر)، دامنه صفحه. آدرس دسترسی.
مثال	الحلبی، ابراهیم. رسالة فی حق أبوی الرسول.......... *بیلیمنامه* ۳۸ (۲۰۱۹)، ۶۴ - ۷۶. آدرس دسترسی.

۴.۱۳. مقاله - مقاله در اینترنت

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله"، *نام وب سایت* (دسترسی روز ماه سال).
مثال	زکیه ابراهیم زاده عطاری، "ارتباط فرهنگ دینی وانسان"، *Civilica* (دسترس ۱۳۹۹).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "نام مقاله".
مثال	عطاری، "ارتباط فرهنگ دینی وانسان".
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. «نام مقاله». *نام وب سایت*. دسترسی روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	عطاری، زکیه ابراهیم زاده. «ارتباط فرهنگ دینی وانسان». *Civilica*. دسترس ۱۳۹۹. https://www.civilica.com

۱۴. تبلیغ/اطلاعیه/کنفرانس علمی

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "عنوان تبلیغ"، *نام کتاب*، نام و نام خانوادگی ویرایش (مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ)، شماره صفحه.
مثال	عثمان اویانق، "سهم یوسف حاس حاجب به علم نجوم"، *همایش بین المللی از احمد یسوی تا امروز بزرگان ترک‌ها که بشریت را رهنمایی نمودند* (رومانیا – کوستنجه، ۳ – ۲۰۰۹/۹/۷)، ۵-۴۳.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "عنوان تبلیغ"، جلد/شماره صفحه.
مثال	اویانق، «سهم یوسف حاس حاجب به علم نجوم»، ۱۳.
در منابع	نام خانوادگی، نام نویسنده. "عنوان تبلیغ"، *نام کتاب*. نام و نام خانوادگی ویراستار. دامنه صفحه. مکان چاپ: انتشارات، تاریخ چاپ.
مثال	اویانق، عثمان. "سهم یوسف حاج حاجب به علم نجوم". *تبلیغات بین المللی از احمد یسوی تا امروز بزرگان ترک‌ها که بشریت را رهنمایی نمودند*. ویراستار. عرفان انور. ۵-۴۳. انقره: مؤسسه تحقیقات فرهنگی ترکی، ۲۰۰۹.

❖ اگر تعداد نویسنده ها سه و یا بیشتر از آن باشد در پاروقی بعد از قرار دادن نام و نام خانوادگی نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود. همچنان در منابع پس از تذکر نام خانوادگی و نام نویسنده اول «و دیگران» نوشته می‌شود.

۱۵. روزنامه

۱.۱۵. روزنامه - مطالب روزنامه

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "عنوان مقاله"، *نام روزنامه* (نشر روز ماه سال)، شماره صفحه.
مثال	خالق ابراهیمی، "چند درجه زیر صفر؛ زندگی در وضعیت اضطرار"، *روزنامه افغانستان*، (روز دوشنبه ۱۴ دلو ۱۳۹۸)، ۴.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "عنوان مقاله"، شماره صفحه.
مثال	ابراهیمی، "چند درجه زیر صفر؛ زندگی در وضعیت اضطرار"، ۴.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "عنوان مقاله"، *نام روزنامه* (نشر روز ماه سال)، دامنه صفحه، آدرس دسترسی.
مثال	ابراهیمی، خالق. "چند درجه زیر صفر؛ زندگی در وضعیت اضطرار"، *روزنامه افغانستان*، (روز دوشنبه ۱۴ دلو ۱۳۹۸)،۱- ۴. http://www.dailyafghanistan.com

۲.۱۵. اخبار منتشره در روزنامه – در صورت که نویسنده مشخص باشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی نویسنده، "عنوان گزارش"، *نام روزنامه* (روز ماه سال)، دامنه صفحه.
مثال	محمد حسین نیکخواه، "طرح حفاظت از مساجد به زودی نهایی می‌شود"، *روزنامه ۸ صبح* (۲۵ جوزا ۱۳۹۹)، ۱- ۴.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، "عنوان گزارش"، شماره صفحه.
مثال	نیکخواه، "طرح «حفاظت از مساجد به زودی نهایی می‌شود"، ۴.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. "عنوان گزارش". *نام روزنامه* (روز ماه سال)، دامنه صفحه، آدرس دسترسی.
مثال	نیکخواه، محمد حسین. "طرح حفاظت از مساجد به زودی نهایی می‌شود". *روزنامه ۸ صبح* (۲۵ جوزا ۱۳۹۹)، ۱- ۴. https://8am.af

۳.۱۵. اخبار منتشره در روزنامه – در صورت که نویسنده مجهول باشد

در پاورقی اول	*نام روزنامه*، "عنوان گزارش" (روز ماه سال)، دامنه صفحه.
مثال	۸ صبح، "حدود یک هزار کبوتر روضه‌ی مزارشریف در جریان قرنطین تلف شده‌اند" (۲۰جوزا , ۱۳۹۹)، ۲-۴.
در پاورقی تکراری	*نام روزنامه*، "عنوان گزارش"، دامنه صفحه.
مثال	۸ صبح، "حدود یک هزار کبوتر روضه‌ی مزارشریف در جریان قرنطین تلف شده‌اند"، ۲-۴.
در منابع	*نام روزنامه*. "عنوان گزارش" (روز ماه سال)، دامنه صفحه. آدرس دسترسی.
مثال	۸ صبح، "حدود یک هزار کبوتر روضه‌ی مزارشریف در جریان قرنطین تلف شده‌اند" (۲۰جوزا , ۱۳۹۹)، ۲-۴. https://8am.af

۱۶. کاتالوگ

۱.۱۶. کاتالوگ - در صورتی که نویسنده نامعلوم باشد

در پاورقی اول	*نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ)، جلد/شماره صفحه.
مثال	*الفهرست الشامل للتراث العربية الإسلامية مخطوط الفقه و اصوله* (عمان: موسسة آل البيت للفكر الإسلامي ۱۹۹۹- ۲۰۱۴)، ۱۱/۴۹.
در پاورقی تکراری	*نام کتاب*، جلد/شماره صفحه.
مثال	*الفهرست الشامل للتراث العربية الإسلامية مخطوط الفقه و اصوله*، ۱۱/۴۹.
در منابع	*نام کتاب*. مترجم. نام و نام خانوادگی مترجم. نمبر جلد. مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ.
مثال	*الفهرست الشامل للتراث العربية الإسلامية مخطوط الفقه و اصوله*. جلد ۱۲. عمان: موسسة آل البيت للفكر الإسلامي ۱۹۹۹-۲۰۱۴.

۲.۱۶. کاتالوگ - در صورتی که نویسنده مشخص باشد

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مدیر مسئول، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ)، جلد/شماره صفحه.
مثال	یوسف زیدان، *المخطوطات الألفية* (قاهره: دار الحلال، ۲۰۰۴)، ۳۴-۳۵.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی نویسنده، *نام کتاب*، جلد/شماره صفحه.
مثال	زیدان، *المخطوطات الألفية*، ۴۵-۵۰.
در منابع	نام خانوادگی نویسنده، نام نویسنده. *نام کتاب*. مترجم. نام و نام خانوادگی مترجم. جزئیات جلد. مکان چاپ: انتشارات، شماره چاپ، سال چاپ.
مثال	زیدان، یوسف. *المخطوطات الألفية*. قاهره: دار الحلال، ۲۰۰۴.

۱۷. گفتگو/ملاقات

۱.۱۷. ملاقات - دسترسی محدود

اگر یک فورم شنیداری و نوشتاری گفتگو/ملاقات از جانب شخص سوم قابل دسترس نباشد ارجا ع دهی آن تنها در متن صورت می‌گیرد و معلومات ماه، روز، سال ذکر می‌گردد؛ در منابع اضافه نمی‌شود. اما کنیه اشخاص که با آن ها دیدار صورت گرفته (مانند ش۱، ش۲) و معلومات اساسی مانند سال، جنسیت که از نگاه پژوهش فهمیدنش لازم باشد به گونه تابلو در آخر پژوهش درج می‌گردد.

مثال: شخص ۱، ملاقات خصوصی، ۱۰ سرطان ۱۳۹۹.

۲.۱۷. مصاحبه/ملاقات - در وب

اگر شکل صوتی و یا هم نوشتاری دیدار (ملاقات) بگونه‌ی آنلاین موجود باشد، هم در پاورقی و هم در منابع ذکر می‌شود.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه" (مصاحبه دهنده: نام و نام خانوادگی، نوع ثبت، روز ماه سال مصاحبه).
مثال	رادیو آزادی، "ازدواج‌های اجباری و زیر سن" (مصاحبه دهنده: فیض محمد عثمانی، ضبط ویدیو، ۲۹ میزان ۱۳۹۵).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه" (روز ماه سال مصاحبه).
مثال	رادیو آزادی، "ازدواج‌های اجباری و زیر سن"، (۲۹ میزان ۱۳۹۵).
در منابع	نام خانوادگی مصاحبه کننده، نام مصاحبه کننده. "عنوان مصاحبه" (مصاحبه دهنده: نام و نام خانوادگی، نوع ثبت، روز ماه سال مصاحبه). آدرس دسترسی
مثال	رادیو آزادی. "ازدواج‌های اجباری و زیر سن" (مصاحبه دهنده: فیض محمد عثمانی، ضبط ویدیو، ۲۹ میزان ۱۳۹۵). https://www.youtube.com/watch?v=Cf_5IsjLEOQ

۳.۱۷. مصاحبه/ملاقات - در مجله

در صورتی که دیدار (ملاقات/مصاحبه) در یکی از مجله و یا روزنامه به نشر رسیده باشد در آنصورت به شکل ذیل ارجاع دهی صورت می‌گیرد.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه" (نام و نام خانوادگی مصاحبه دهنده، نوع ثبت)، *نام مجله* جلد/شماره (تاریخ انتشار)، شماره صفحه.
مثال	صفی الله منتظر، "مصاحبه با ابو الاسرار شیخ عبد القاهر" (عبدالقاهر ابو الاسرار، ثبت صدا)، *مجله دیوان* ۱/۱ (جدی ۱۳۹۸)، ۱۰۷.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه"، شماره صفحه.
مثال	صفی الله منتظر، "مصاحبه با ابو الاسرار شیخ عبد القاهر"، ۱۰۷.
در منابع	نام خانوادگی مصاحبه کننده، نام مصاحبه کننده. "عنوان مصاحبه (نام و نام خانوادگی مصاحبه دهنده، نوع ثبت). *نام مجله* جلد/شماره (تاریخ انتشار)، دامنه صفحه. آدرس وب سایت.
مثال	منتظر، صفی الله. "مصاحبه با ابو الاسرار شیخ عبد القاهر" عبدالقاهر ابو الاسرار، ثبت صدا). *مجله دیوان* ۱/۱ (جدی ۱۳۹۸)، ۱۰۷- ۱۲۲. https://www.diwan.com.af

۴.۱۷. مصاحبه/ملاقات - در کتاب

در صورتی که دیدار (ملاقات/مصاحبه) در یکی از مجله ها و روزنامه به نشر رسیده باشد در آنصورت به شکل ذیل مرجع دهی صورت می‌گیرد.

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه" (مصاحبه دهنده: نام و نام خانوادگی)، *نام کتاب* (مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ)، شماره صفحه.
مثال	جواد دروازیان، عتیق اروند، زهرا یگانه، "احترام به حقوق دیگران ضرورت زندگی است" (مصاحبه دهنده: بتول مرادی)، *چهل وچهار روایت دیگر از افغانستان* (بی جا: انتشارات آرمان شهر، ۱۳۹۵)، ۲۳.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی مصاحبه کننده، "عنوان مصاحبه"، شماره صفحه.
مثال	جواد دروازیان، عتیق اروند، زهرا یگانه، "احترام به حقوق دیگران ضرورت زندگی است"، ۲۳.
در منابع	نام و نام خانوادگی مصاحبه کننده. "عنوان مصاحبه" (مصاحبه دهنده: نام و نام خانوادگی). *نام کتاب*. نام و نام خانوادگی مدیر مسئول. جلد/دامنه صفحه. مکان چاپ: انتشارات، سال چاپ.
مثال	جواد دروازیان، عتیق اروند، زهرا یگانه، "احترام به حقوق دیگران ضرورت زندگی است" (مصاحبه دهنده: بتول مرادی). *چهل وچهار روایت دیگر از افغانستان*. ۲۳- ۲۶. بی جا: انتشارات آرمان شهر، ۱۳۹۵.

۱۸. سایت اینترنتی

پل ارتباطی آدرس دسترسی سایت‌های انترنتی استفاده شده، در منابع به گونه‌ی قابل فعال اضافه گردد.

> آثاری که به شکل چاپی نشر می‌شود، با عملیه «انتخاب همه – خط زیرین را از میان بردار» خطوط زیرین پل ارتباطی فعال را می‌توان حذف کرد.

معلوماتی که در سایت‌های انترنیتی قرار دارد، در بروز رسانی شدن و در حالت طراحی سایت امکان تغییر و یا حذف آنها وجود دارد. از این رو پژوهشگران باید تصویر صفحه وبِ آن موقع را که از آن استفاده می‌کنند در کمپیوتر خود ثبت نموده نگهدارند و تاریخ‌های بازدید را یادداشت کنند.

در پاورقی اول	نام بنیاد/وب سایت، "عنوان صفحه وب" (دسترسی روز، ماه و سال).
مثال	وزارت ارشاد حج و اوقاف، " ریاست ارشاد و ا نسجام مساجد" (دسترسی ۴ سرطان ۱۳۹۹).
در پاورقی تکراری	نام بنیاد/نام وب سایت، "عنوان صفحه وب".
مثال	وزارت ارشاد حج و اوقاف، "ریاست ارشاد و ا نسجام مساجد".
در منابع	نام بنیاد/نام وب سایت. "عنوان صفحه وب سایت". دسترسی روز ماه و سال. آدرس وب سایت.
مثال	وزارت ارشاد حج و اوقاف. " ریاست ارشاد و ا نسجام مساجد". دسترسی ۴ سرطان ۱۳۹۹. https://mohia.gov.af/dr

- آدرس‌های دسترسی انترنیتی انتشارات الکترونیک در پاورقی نه، بلکه تنها در منابع ذکر می‌شود. به هدف

> هنگام ثبت اینگونه یک نشریه در نرم افزارهای همچون اندنوت و زوترو در محل نام نویسنده نام نهاد/سایت، در محل نام خانوادگی نویسنده نام اختصاری نهاد/سایت نوشته می شود.
> **مثال:** اسناد، رهنمایی ارجاع دهی اسناد

مشخص ساختن اقسام نشر اثر، در پاورقی پس از نام اثر تاریخ بازدید داخل قوس نوشته می‌شود.

۰۱۹ نرم افزار

در پاورقی اول	*نام نسخه نرم افزار* (نرم افزار، کشور که ایجاد کرده است: نام شرکت ویا نام و نام خانوادگی برنامه نویس، سال).
مثال	*مایکروسافت ورد* (نرم افزار، امریکا: Microsoft Corporation، ۱۶ر۲۹، ۲۰۱۹).
در پاورقی تکراری	*نام نسخه نرم افزار*
مثال	*مایکروسافت ورد* ۱۶ر۲۹.
در منابع	*نام نسخه نرم افزار*. نرم افزار. کشور که ایجاد کرده است: نام شرکت ویا نام و نام خانوادگی برنامه نویس، سال. آدرس دسترسی.
مثال	*مایکروسافت ورد*. نرم افزار. امریکا: Microsoft Corporation، ۱۶ر۲۹، ۲۰۱۹.

۲۰. شبکه های اجتماعی

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی استفاده کننده، "نام پیام"، *نام شبکه اجتماعی* (تاریخ دقیق پیام از نظر سال ماه ساعت و دقیقه).
مثال	مثال: ابو مسلم شیرزاد، "محمد عمر داودزی به حیث نماینده ویژه رئیس جمهور در امور پاکستان مقرر گردید، *فیسبوک* (۱۸ سرطان ۱۳۹۹، ۸:۲۳).
در پاورقی تکراری	نام ویا نام خانوادگی استفاده کننده، "نام پیام" (تاریخ دقیق پیام از نظر سال ماه ساعت و دقیقه).
مثال	شیرزاد، "محمد عمر داودزی به حیث نماینده ویژه رئیس جمهور در امور پاکستان مقرر گردید" (۱۸ سرطان ۱۳۹۹، ۸:۲۳).
در منابع	نام خانوادگی استفاده کننده، نام استفاده کننده. "نام پیام". *نام شبکه اجتماعی*. تاریخ دقیق پیام از نظر سال ماه ساعت و دقیقه. تاریخ دقیق دسترسی. آدرس دسترسی.
مثال	شیرزاد، ابو مسلم. «محمد عمر داودزی به حیث نماینده ویژه رئیس جمهور در امور پاکستان مقرر گردید». *فیسبوک*. ۱۸ سرطان ۱۳۹۹، ۸:۲۳. ۲۰ سرطان ۱۳۹۹. https://www.facebook.com/abumoslim.shirzad

- وقتی اینگونه یک داده در نرم افزارهای اندنوت و زوترو ثبت می‌شود اگر «نام پست» موجود نباشد در این محل، «کلمات نخست متن ارسالی را نوشته پس از آن سه نقطه و بعد آخرین کلمه آن را ذکر نموده ثبت می‌شود.

  مثال:

  متن پست: «رییس جمهور غنی هدایت داد که مشکلات موجود در ادارات مربوطه باید مورد بررسی قرار گیرد و راه حل برای آن جستجو گردد. بنادر و گمرکات بیشتر فعال شود و مبارزه جدی با فساد صورت گیرد.»

  نام پست: «رییس جمهور غنی هدایت داد ... گیرد»
- در کاربرهای شرکت در محل نام نویسنده نام نهاد، در محل نام خانوادگی نام اختصاری نهاد نوشته می‌شود.

  مثال: ارگ ریاست جمهوری ج.ا.ا
- وقتی اینگونه یک داده در نرم افزارهای اندنوت و زوترو ثبت می‌شود اگر «نام پست» عنوان، نام رسانه‌های اجتماعی باشد در آن حال در محل نامِ اثر، درج می‌گردد.

۲۱. فلم

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی کارگردان، *نام فلم* (نام ترجمه در صورت موجودیت) (سال ساخت فلم)، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	مصطفی تنابنده، *لامپ صد* (فلم، ۱۳۹۳)، ۱۰: ۱۱: ۱۰-۱۰: ۱۵: ۱۵.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی کارگردان، *نام فلم*، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	تنابنده، *لامپ صد*، ۱۰: ۱۱: ۱۰-۱۰: ۱۵: ۱۵.
در منابع	نام خانوادگی کارگردان، نام کارگردان. *نام فلم* (نام ترجمه در صورت موجودیت) (فلم، تاریخ ساخت فلم). آدرس IMDB.
مثال	مثال: تنابنده، مصطفی. *لامپ صد* (فلم، ۱۳۹۳).

۲۲. نشرات تلویزیونی

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی تهیه کننده ویا نطاق، "نام نشرات (نام ترجمه در صورت موجودیت)"، *نام تلویزیون* (تاریخ دقیق پخش روز ماه سال)، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	نصرالله پرتو نادری، "گفتمان"، *تلویزیون طلوع* (۵ سنبله ۱۳۹۷)، ۰۰ :۲۲: ۵:-۰۰:۳۰: ۱۰.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی تهیه کننده ویا نطاق، "نام نشرات"، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	مثال: نادری، "گفتمان"، ۰۰ :۲۲: ۵:-۰۰:۳۰: ۱۰.
در منابع	نام خانوادگی تهیه کننده ویا نطاق، نام تهیه کننده ویا نطاق. « نام نشرات». *نام تلویزیون*. تاریخ پخش دقیق روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	نادری، نصرالله پرتو. "گفتمان". *تلویزیون طلوع*. ۵ سنبله ۱۳۹۷. https://tolonews.com

۲۳. ضبط ویدیو

در پاورقی اول	نام و خانوادگی بارگیری کننده، "نام ضبط"، *نام پلتفرم* (تاریخ دقیق پخش روز ماه سال)، . ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	احمد خالد آرین، "آموزش الفبای فارسی دری"، *یوتیوب*، (۹ جدی ۱۳۹۶)، ۰۰ :۲۲: ۵:-۰۰:۰:۳۰: ۱۰.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی بارگیری کننده، "نام ضبط"، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	آرین، "آموزش الفبای فارسی دری"، ۰۰ :۲۲: ۵:-۰۰:۰:۳۰: ۱۰.
در منابع	نام خانوادگی بارگیری کننده، نام بارگیری کننده. « نام ضبط». *نام پلتفرم*. تاریخ دقیق پخش روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	آرین، احمد خالد. «آموزش الباى فارسی دری». *یوتیوب*. ۹ جدی ۱۳۹۶. https://www.youtube.com/watch?v=smFBrFFRoPc

۲۴. ضبط صدا

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی، "نام ضبط"، در صورت موجودیت *نام آرشیف ویا آلبوم* (سال)، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	احمد نعینع، "سورة الفاتحة"، *المصحف المجود* (۱۹۸۷)، ۱:۰۰:"۲:۳۰.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی، «نام ضبط»، ساعت استناد: دقیقه:ثانیه- ساعت: دقیقه: ثانیه.
مثال	نعینع، "سورة الفاتحة"، ۱:۰۰:"۲:۳۰.
در منابع	نام خانوادگی، نام. "نام ضبط". در صورت موجودیت *نام آرشیف ویا آلبوم*. تاریخ دقیق دسترسی روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	نعینع، "سورة الفاتحة" *المصحف المجود*. (۱۹۸۷)، ۱:۰۰:"۲:۳۰. آدرس دسترسی. https://en.islamway.net/collection/10935/al-mushaf-al-mujawwad

❖ اگر تالیف و یا تاریخ ضبط صدا مشخص نباشد در محل «سال» علامت اختصاری «بی‌تا» نوشته می شود.

> در کتابخانه اندنوت و زوترو هنگام ثبت نمودن یک ضبطی که نشر نشده و تنها در آرشیوهای خصوصی قرار داشته باشد در محل «نام البوم» نام آرشیو خصوصی نوشته می‌شود. نام البوم: آرشیو خصوصی برات دیمیر.

۲۵. ورق امتحان

در پاورقی اول	شاگرد x، *نام درس و امتحان* (ورق امتحان، تاریخ دقیق امتحان روز ماه سال، نام بنیاد، استادx).
مثال	شاگرد ۱، *درس عقیده امتحان فاینل* (ورق امتحان، ۱۶ سرطان ۱۳۹۸، دانشگاه بلخ دانشکده شرعیات، استاد x .
در پاورقی تکراری	نام و نام خانوادگی محصل، *نام درس و امتحان* (ورق امتحان، استاد x).
مثال	شاگرد ۱، *درس عقیده امتحان فاینل* (ورق امتحان، استاد x).
در منابع	شاگرد x. *نام درس و امتحان* (ورق امتحان). تاریخ دقیق امتحان روز ماه سال، نام و نام خانوادگی امتحان گیرنده.
مثال	شاگرد x. *درس عقیده امتحان فاینل* (ورق امتحان، ۱۶ سرطان ۱۳۹۸). دانشگاه بلخ دانشکده شرعیات، استاد x.

❖ به هدف مخفی نگهداشتن، در محل نام دانشجو «دانشجو» در محل نام خانوادگی اعداد متوالی به شکل «۱، ۲، ۳» نوشته می‌شود.

❖ به هدف مخفی نگهداشتن، در محل نام معلم/مسئول اکادمی «آموزگار» در محل نام خانوادگی اعداد متوالی به شکل «۱، ۲، ۳» نوشته می‌شود.

در نرم افزارهای مانند اندنوت، زوترو در محل عنوان «نام درس، نام آزمون» باهم نوشته می‌شود.
مثال: عنوان (Title): درس روابط بین الدول-آزمون نهایی (فینال)

۲۶. تصویر-دیجیتال

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی عکاس، *نام اثر* (نوعیت اثر، سال)، نام وب سایت.
مثال	y.x، *دختران دو چرخه سوار افغان برای رسیدن به جایزه نوبل صلح رکاب میزنند* (تصویر، ۱۳۹۴)، طلوع نیوز.
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی عکاس، *نام اثر* (نوعیت اثر، سال).
مثال	y.x، *دختران دو چرخه سوار افغان برای رسیدن به جایزه نوبل صلح رکاب میزنند* (تصویر، ۱۳۹۴).
در منابع	نام خانوادگی عکاس، نام عکاس. *نام اثر* (تصویر، سال). نام وب سایت. تاریخ دقیق دسترسی روز ماه سال. آدرس دسترسی.
مثال	y.x، *دختران دو چرخه سوار افغان برای رسیدن به جایزه نوبل صلح رکاب میزنند* (تصویر، ۱۳۹۴). طلوع نیوز. ۱۰ حوت ۱۳۹۴.

❖ عکس‌های مطبوع در داده کتگوری «اثر هنری و اثر تاریخی» ثبت می‌شود.

۲۷. ایمیل آدرس

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی ارسال کننده، موضوع (تاریخ دقیق روز ماه سال پیام ایمیل، نام و نام خانوادگی گیرنده ایمیل).
مثال	رسول رسولی، *رخصتی مکاتب* (آدرس ایمیل ۳ جدی ۱۳۹۸ گیرنده: عبدالله حیدری).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی ارسال کننده، موضوع.
مثال	رسولی، *رخصتی مکاتب*.
در منابع	نام خانوادگی ارسال کننده، نام ارسال کننده. موضوع. تاریخ دقیق روز ماه سال پیام ایمیل، نام و نام خانوادگی گیرنده.
مثال	رسولی، رسول. *رخصتی مکاتب*. آدرس ایمیل ۳ جدی ۱۳۹۸ گیرنده: عبدالله حیدری.

۲۸. پیام کوتاه

در پاورقی اول	نام و نام خانوادگی ارسال کننده، موضوع (تاریخ دقیق پیام کتبی روز ماه سال، نام و نام خانوادگی گیرنده پیام).
مثال	یوسف امانی، *اوقات کار* (۳ جدی ۱۳۹۸، گیرنده پیام شهاب آرین).
در پاورقی تکراری	نام خانوادگی ارسال کننده، موضوع.
مثال	امانی، *اوقات کار*.
در منابع	نام خانوادگی ارسال کننده، نام ارسال کننده. موضوع. تاریخ دقیق پیام کتبی روز ماه سال، نام و نام خانوادگی گیرنده پیام.
مثال	امانی، یوسف. *اوقات کار*. ۳ جدی ۱۳۹۸، گیرنده پیام شهاب آرین.

İSNAD
Atıf Sistemi

شیوه نامه استناد دهي
ويرايش دوم

www.isnadsistemi.org

ISBN:978-605-71294-0-6
9 786057 129406